EDIŢIA II

Anul I. — No. 25. In Capitală numĕrul 5 banĭ. — In Districte 10 banĭ. Lunĭ 12, Marţĭ 13 Septemvrie 1888.

ADEVĔRUL

ZIAR COTIDIAN

Să te ferescĭ, Române! de cuiŭ străin în casă!
V. ALEXANDRI.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
STRADA DOAMNEĬ No. 15 bis
d'asupra tipografiĭ Thiel & Weiss.

Director politic: ALEX. V. BELDIMANU.

Conservatoriĭ Românĭ

PENTRU „TELEGRAFUL“

MIŞCAREA ELECTORALĂ

DE PESTE MUNŢI

LUPUL NEGRU

Serviciul telegrafic

al ziaruluĭ ADEVĔRUL

Atena, 22 Septemvrie. — *Ephimeris afirmă că flota va proceda la o demonstraţie navală.*

Pregătirile floteĭ urmează înainte.

S'a dat un mandat de aducere în contra directoruluĭ ziaruluĭ Rabagas *care a publicat un articol injurios pentru Regele.*

Atena, 22 Septemvrie.—*Ziarele desmint că principele imperial ar avea de gând să visiteze Neapole atuncĭ când va veni şi împĕratul Germanieĭ.*

Belgrad, 22 Septemvrie. — *Preşedintele Consiliuluĭ a adresat tutulor prefecţilor o circulară care declară false şi tendenţioase ştirile privitoare la o criză ministerială.*

Ministrul afacerilor streine a plecat la Gleichenberg.

Paris, 22 Septemvrie.—*Ministrul marineĭ a declarat comisiuniĭ bugetuluĭ că'şĭ va da demisia dacă ea va persista a reduce bugetul marineĭ.*

Paris, 22 Septemvrie.—*D. Le Myre de Vilers va pleca la 1 Octomvrie pentru a se întoarce în Madagascar. El e însărcinat să remiţă Regineĭ Madagascaruluĭ marele cordon al Legiuniĭ de onoare.*

Viena, 22 Septemvrie. - *Principesa Clementina de Coburg a plecat azĭ dimineaţă în Bulgaria.*

Sofia, 22 Septemvrie.—*D. Djuvara, agent diplomatic al Românieĭ a plecat la Belgrad unde va gera legaţiunea română în timpul absenţeĭ titularuluĭ.*

Cair, 23 Septemvrie. — *Rebeliĭ fac la Suakim şi la Vadi-Halfa nişte mişcărĭ carĭ par a indica că vor lua ofensiva.*

Budapesta, 23 Septemvrie. — *Ziarul Oficial publică numirea conteluĭ Albin Csaky în postul de ministru al Cultelor şi Instrucţiuneĭ publice.* (Havas).

Bucurescĭ, 12 Septemvrie

Conservatoriĭ Românĭ

In un precedent articol cu acelaş titlu am arĕtat că Conservatismul Strein care e crezul Junimiştilor, este menit de a duce la peire adevĕratul partid Conservator din Ţară.

Propuserăm ca mijloc de regenerare întoarcerea spre vechile tradiţiunĭ a Ţĕreĭ şi naţionalisarea Tronuluĭ prin votul universal.

Să cercetăm astăzĭ care trebue să fie atitudinea partiduluĭ Conservator în împrejurările politice actuale.

Ceea-ce sare în ochĭ la prima vedere este nedumerirea Conservatorilor şi desbinarea lor în două tabere.

Junimiştiĭ carĭ până la căderea de la putere a Domnuluĭ Ioan Brătianu păreaŭ un partid minuscul şi de puţină însemnătate, aŭ ajuns la putere prin faptul că aŭ ştiut să măgulească aspiraţiunile şi interesele personale a Regeluĭ.

Cel ânteiŭ semnal de desertiune din rĕndurile Conservatoare a fost dat de avant-gardă, de tineriĭ Conservatorĭ de la *Epoca*. Explicaţia acesteĭ deserţiunĭ vom găsi-o în faptul că ceĭ de la *Epoca* sunt tinerĭ şi că două vulpĭ bĕtrâne, Domniĭ P. Carp şi Maiorescu aŭ ştiut a 'ĭ întortochia prin vorbe măgulitoare chiar de la începutul apariţiuneĭ aceluĭ ziar. Psychologiĭ din şcoala luĭ Schoppenhauer, Domniĭ P. Carp şi Maiorescu, cunoşteaŭ a tot-puternicia măguliriĭ şi aŭ putut să zică orĭ-cuĭ vroi să auză, chiar cu mult înaintea căderiĭ Domnuluĭ Ioan Brătianu: „*Epoca* este a noastră când vom vroi.“

Deserţiunele apoĭ aŭ urmat rĕnd pe rĕnd, şi astăzĭ în ajunul alegerilor, partidul Conservator se găseşte în mare primejdie.

Este o adevĕrată nenorocire că uniĭ Conservatorĭ aŭ putut să uite că Junimiştiĭ aŭ fost aceĭ d'ânteiŭ carĭ aŭ început a distruge adânca rădăcină pe care partidul Conservator o avea în Ţară. Domnul Carp, prin îngâmfarea şi vanitatea sa proverbială a dat cel d'ânteiŭ exemplu de defecţiune şi de lipsă de disciplină, tratând de stârpiturĭ pe venerabiliĭ Şefĭ aĭ partiduluĭ şi anunţând lumeĭ cu trompeta cea mare că D-sa va fi regeneratorul partiduluĭ Conservator. Junimiştiĭ prin rolul odios *de opoziţie de comandă* a Domnuluĭ Ioan Brătianu aŭ prelungit şederea la putere a Colectivităţeĭ şi aŭ contribuit prin aceasta ca Ţara să fie jefuită în modul ne maĭ pomenit pe care îl cunoaştem.

Atitudinea demnă a Conservatorilor, caracterisată prin resoluţiunea din 19 Iunie 1884, negreşit că ar fi purtat fructele sale mântuitoare pentru Ţară, dacă nu s'ar fi găsit Junimiştiĭ, aceştĭ Conservatorĭ de contrabandă, pentru a juca rolul disolvant pe care l'aŭ jucat

Ţara ar fi putut să fie salvată şi salvată de-a binele cu cel puţin 3 anĭ în urmă; ca pulberea în vĕnt ar fi putut să fie măturat o-dată cu Domnul Ioan Brătianu şi Tronul Nemţesc din Ţara Românească.

In cât priveşte salamalecurile dinasticĭ a tinerilor Conservatorĭ de la *Epoca*, ele sunt eminamente oportuniste şi absolut lipsite de sinceritate.

Cu toţiĭ împreună am lucrat pe timpul Cabinetuluĭ Ioan Brătianu la rĕsturnarea Tronuluĭ Nemţesc, ceea ce este datoria unuĭ adevĕrat conservator Român. Aceasta nu vor putea-o nega înaintea mea, care am fost camaradul lor de luptă.

Dacă aŭ perdut tradiţiunea sănĕtoasă şi românească, apoĭ să ştie D-lor că Conservatoriĭ de baştină refuză de a se ralia la o politică care variază la fie-care schimbare de Cabinet.

Le place, se vede, tinerilor Conservatorĭ de la *Epoca* să fie învĕrtiţĭ cu lingura de şef de cuhne a Domnuluĭ Carp în tingirea junimistă. Plăcinta conservatoare cu sos dinastic care va eşi din acea tingire nu e pentru stomacurile româneştĭ. Mămăliga naţională, la care e deprins Românul este învĕrtită în alt cazan. Căutaţĭ Opoziţiunea-Unită. Acolo veţĭ găsi elementele jet bejet Conservatoare carĭ nicĭ-o-dată nu vor linguşi Tronul Nemţesc şi carĭ aŭ luat angajamente solemne faţă cu Ţara de a revendica apanagele luate cu hapca. Acolo veţĭ găsi elementele sincere liberale acolo veţĭ găsi Ţara.

Este un bizantinism junimist de a zice că Opoziţia-Unită nu maĭ are rezon de a fi de când guvernul Domnuluĭ Ioan Brătianu a căzut de la putere. Opoziţia-Unită trebue să stea în picioare pe câtă vreme se escamotează, prin tertipurĭ regale, dreptul naţiuneĭ de a'şĭ da un guvern eşit din liberul sĕŭ vot

In sînul Opoziţieĭ-Unite este locul adevĕraţilor Conservatorĭ, căcĭ acolo este Ţara.

Conservatoriĭ vor fi cu Ţara saŭ nu vor fi. **Eugeniu N. Ghika Budeştĭ.**

PENTRU „TELEGRAFUL“

Când *Telegraful* şi-a schimbat directorul, nu direcţiunea, ziarul oficios din capitală şi-a esprimat satisfacţia ce această schimbare de persoane i-a pricinuit, zicând că de acuma înainte vom avea cu cine discuta.

Aşteptările oficiosuluĭ s'aŭ îndeplinit cu prisosinţă; *Telegraful* a pus totul în cestiune, programe, manifeste, proecte, totul, cu un cuvînt, totul.

Punênd în discuţie proectul vênzărilor de pămînt către sătenĭ, *Telegraful* crede de cuviinţă de a se urca tocmaĭ la 1864 şi a spune că legea din 14 August făcută prin ajutorul lovitureĭ de stat din 2 Maĭ, s'a făcut într'un scop meschin şi se aseamănă în fond şi în formă cu proectul de azĭ.

Nu vom apĕra proectul de astăzĭ; dar ne credem datorĭ în interesul adevĕruluĭ, în interesul lumineĭ şi chiar în interesul cestiuneĭ agrare, a respunde *Telegrafuluĭ* la afirmările sale.

Telegraful numeşte guvernul din 1864 un guvern cu apucăturĭ despotice şi îĭ face o crimă din faptul că a resolvat, pentru acel timp, cestiunea agrară fără ajutorul partidelor.

D. I. G. Bibicescu cunoaşte ce sunt astăzĭ partidele şi decĭ o reflecţiune de un moment îĭ poate înfăţişa ceea-ce ele aŭ fost atuncea.

A fi lăsat dar partidele la o parte când e vorba de un act atât de mare ca cel din 1864 e ceva care se impunea.

Insă făcutu-s'a aceasta dintr'o pornire despotică şi într'un scop meschin precum zice *Telegraful*?

A afirma aceasta înseamnă a'şĭ da un testimoniu de ignoranţă în cunoaşterea mersuluĭ evolutiv al instituţiunilor noastre democratice.

Cu Unirea principatelor, România a fost chemată la o viaţă nouă; rĕmăşiţele feudalismuluĭ aŭ trebuit să dispară şi Statul democratic a trebuit să se nască.

Cum s'ar fi putut face aceasta, când boerimea a avut totul în mână, dacă Domnul ţĕreĭ nu s'ar fi decis la o lovitură de Stat pentru a pune bazele uneĭ ere nouă?

Istoria e faţă, discuţiile privitoare la împroprietărire sunt tipărite în broşurĭ şi d. I. G. Bibicescu n'are de cât să'şĭ ia osteneala pentru a le citi spre a vedea că fără o lovitură de Stat, metamorfosa Statuluĭ boeresc în Stat democratic nu s'ar fi putut face.

Dacă decĭ s'a făcut vr'o lovitură de Stat care să fie maĭ justificată prin circumstanţe şi prin foloasele ce ea a adus, atuncea e de sigur acea din 2 Maĭ 1864.

Dar să trecem la legea din 1864.

D. Bibicescu zice că reforma din 1864, s'a făcut în condiţiunĭ rele şi fără îngrădirile trebuitoare.

Aci d-sa dovedeşte o perfectă necunoaştere a situaţieĭ.

Ce poate vroi o lege D-le Bibicescu?

Poate ea vroi maĭ mult de cât de a stabili ca legalĭ raporturĭ ce se impun?

Aceasta a făcut'o legea din 1864. Prin primul sĕŭ articol legea declară pe clăcaşĭ proprietarĭ aĭ locurilor supuse posesiuneĭ lor.

Această dispoziţiune n'are caracterul agrar pe care îl atribue d. Bibicescu. Legea conferă clăcaşuluĭ de odineoară un titlu de drept, îl face proprietar.

D. Bibicescu trebue să ştie, că porţiunea de pământ pe care clăcaşiĭ aŭ posedat'o a fost fixată încă prin Regulamentul organic şi că Vodă-Cuza ca democrat şi om practic, s'a mulţumit numaĭ de a'ĭ face proprietarĭ şi cetăţenĭ.

Dacă situaţiunea economică are în sine desavantagie. ele aŭ fost înlăturate cât s'aŭ putut pentru viitor prin dispoziţia împroprietăriref însurăţeilor.

Dacă astă-zî urmaşiî împroprietăriţilor din 1864, sunt lipsiţi de pămênt în mare parte, dacă cestiunea imaşelor e o cestiune arzĕtoare, dacă în fine avem azî o cestiune agrară; atuncea ea nu se datoreşte legeî din 1864, care n'a îngrădit proprietatea ast-fel ca ea să nu se împartă, ast-fel ca imaşul să nu se are, ast-fel ca pământul dat ţĕranilor să fie vecînic bun; ci relaţiunilor economice schimbate de astă-zî şi neglijenţeĭ culpabile a regimelor faţă cu aceia pe carî Cuza-Vodă făcêndu-ĭ proprietarî. 'I a ridicat la rangul de oamenî şi cetăţenî.

Ne mulţumim cu rĕspunsul acesta, ce'l dăm *Telegrafuluĭ*, lăsând la o parte binefacerile revĕrsate de colectivitate asupra ţĕranuluĭ, prin vênzarea moşiilor statuluĭ către ceĭ chiaburî, prin exploatarea lor prin ajutorul creditelor agricole, prin legea muncilor agricole, dăunătoare ţĕranuluĭ şi proprietaruluĭ saŭ arendaşuluĭ, precum şi pe cele-l'alte binefacerî colectiviste.

Lovitura de Stat din 2 Maĭ 1864, e un act mare pentru democraţia română şi a făcut nemuritor pe acela care întrupând aspiraţiunile poporuluĭ sĕŭ, a metamorfozat statul boeresc într'un stat democratic.

Un Ieşan.

ECOURI

D. I. Bibicescu a apreciat manifestul colectivităţiĭ după adevĕrata luĭ valoare.

Nevrênd să 'l publice în corpul ziaruluĭ *Telegraful*, el a primit totuşĭ ca să 'l împartă abonaţilor sĕĭ ca supliment la ziarul sĕŭ. Însă şi aci d-sa, pentru a nu sugera ideea, că între d-sa şi colectivitate există vre-o legătură, nicĭ n'a făcut aluzie la supliment şi nicĭ n'a vrut să 'l tipărească, ast-fel că ziarul e tipărit la tipografia şcoalelor pe când suplimentul e tipărit acolo unde se tipăreşte Voinţa.

Decĭ d. I. Bibicescu a pus suplimentul în rîndul reclamelor pentru gheşefturĭ.

Nicĭ că se putea alt-fel.

Mişcarea Electorală

Lupta afirmă că d. Minovicĭ, directorul „Curieruluĭ financiar", îşĭ va pune candidatura la colegiul al 2-lea de Prahova.

* * *

D-nul Laurian 'şĭ va pune candidatura sa la Călăraşĭ.

* * *

D-niĭ C. Boerescu şi Vintilă Rosetti îşĭ vor pune candidaturile la colegiul al 2-lea de Ilfov

D. Boerescu 'şĭ-a rezervat şi colegiul de senatorĭ din Brăila.

* * *

La Brăila conservatoriĭ vor susţine la colegiul I de Cameră pe d-niĭ N. Blaramberg şi A. Simu. La colegiul al 2-lea d. Movilă, va fi combătut de avocatul Economu.

D Al. Djuvara va fi susţinut de guvern.

* * *

D. Ioan N. Alexandrescu, mare proprietar, îşĭ va pune candidatura la colegiul I de Dîmboviţa ca conservator.

* * *

Candidatura d-luĭ N. Filipescu la Brăila, va fi puternic combătută de către d-niĭ Blaramberg şi Fleva.

* * *

Aflăm că d A. Vlădicescu, avocat al statuluĭ pe lângă tribunalul Putna, şi-a trimis demisiunea ministeruluĭ din această funcţiune

D sa se prezintă la viitoarele alegerĭ de deputaţĭ.

* * *

D-nul Mişu Török, fost consilier comunal şi-ar pune candidatura sa la colegiul II de Ilfov.

Candidatura sa n'ar fi tocmaĭ combătută de către guvern.

D. *Török* combătut?!

* * *

Din Brăila se anunţă pentru sĕptămâna aceasta maĭ multe întrunirĭ publice pentru a se stabili lista candidaţilor

Se crede că aci vor fi treĭ liste.

* * *

Aflăm că guvernul junimist va susţine în capitală candidaturile d-lor C. C. Arion şi Take Ionescu

* * *

D-nul R. Cretzulescu 'şĭ va pune candidatura sa la un colegiŭ de deputaţĭ din Câmpulung.

* * *

La Craiova se va combate cu vioiciune candidatura d-luĭ ministru Al. B. Ştirbeĭ.

* * *

Candidaţiĭ liberalĭ din Craiova vor fi la colegiul I, d-niĭ G. Chitzu şi Ciocazan, a căror reuşită pare de o camdată asigurată.

DE PESTE MUNTI

Dinasticismul Românilor din Austria.

Condamnarea generaluluĭ Traian Doda a produs o penibilă impresiune asupra tuturor Românilor. Presa din capitală— cu puţine excepţiunĭ—'şĭ-a exprimat indignaţiunea sa legitimă asupra acestuĭ noŭ act de barbarism, acestuĭ noŭ atentat în contra spirituluĭ seculuIuĭ, comis de trufaşele odrasle ale luĭ Atila.

Fraţiĭ noştriĭ de peste munţĭ sunt cuprinşĭ de o amărăciune de nedescris în faţa acestor vandalisme deghisate, şi vocea preseĭ lor e năbuşită de durerile cele maĭ teribile, ast-fel în cât 'ĭ e cu neputinţă să afle cuvinte potrivite legilor maghiare, spre a da curs liber simţimintelor sale.

Şi în mijlocul acestor ţipete năbuşite, să ni să permită a pune întrebarea:

Lealitatea faţă de Tron şi faţă de *„prea graţiosul Monarch Francisc Iosif"*, maĭ are oare raţiune *de a fi?*

Pot oare Româniĭ să fie supuşiĭ lealĭ luĭ Franz Josef, când Stefan Bobancu de la *Gazeta Transilvanieĭ* suferă în închisoarea de la Vaţ *„în numele regeluĭ apostolic al Ungarieĭ,"* când Ioan Slavicĭ, directorul politic al *Tribuneĭ*, „în numele regeluĭ apostolic al Ungarieĭ" meditează un an de zile în închisoare asupra milostivuluĭ sĕŭ Împĕrat, când Stefan Albu de la *Romänische Revue*, „în numele regeluĭ apostolic al Ungarieĭ" miroase mucegaiul închisoareĭ, când generalul Traian Doda, „în numele regeluĭ apostolic al Ungarieĭ", este aruncat pe timp de doĭ anĭ între cele patru zidurĭ fioroase, recĭ şi mucezite din Vaţ, când părintele Dr. Vasilie Lucacĭ, „în numele regeluĭ apostolic al Ungarieĭ" va fi trimis într'o celulă murdară şi întunecoasă, unde i se va da ocaziune să se roage fie-care oră *„pentru sănĕtatea şi biruinţa Impĕratuluĭ şi regeluĭ apostolic Francisc Iosif."*

Se poate oare ca inima Românilor să bată pentru un Impĕrat, în numele căruia li se răpesc toate drepturile, toate libertăţile, tot avutul lor şi în numele căruia fruntaşiĭ lor se aruncă astă-zĭ în temniţe?

Nu, nicĭ o-dată nu!

Românul e generos, e credincios, e răbdător; dar când cine-va îşĭ bate joc de limba şi de credinţa sa, când cine-va îĭ răpeşte bunurile sale cele maĭ scumpe, atuncĭ răbdarea încetează şi se transformă în desperare.

* * *

Publicistul maghiar din Pesta, baronul Ivor Kaas, de origine svedeză, şi-a desfăşurat, sunt acum câte-va zile, programa în faţa alegĕtorilor sĕĭ din capitala maghiară. Estragem următoarele din acest discurs:

„Ungaria este înconjurată de elemente duşmane. Orĭ în ce parte privim, vedem înfiinţându-se şi consolidându-se state *naţionale*, ale căror aspiraţiunĭ tind la distrugerea ţĕriĭ noastre. In faţa acestor tendinţe primejdioase, noĭ maghiariĭ trebue să ne punem umĕr la umĕr pentru crearea unuĭ stat eminamente naţional maghiar. Nu vreaŭ să înţeleg prin aceasta asuprirea naţionalităţilor nemaghiare, pentru că numaĭ prin libertate, dreptate şi legalitate vroesc să obţin ca fie-care cetăţean *să se alipească de naţiunea maghiară* şi prin urmare să simţă de o potrivă cu noĭ. Eŭ, precum şi toţĭ aceia din d-voastră care nu suntem descendenţiĭ luĭ Arpad nu pretindem maĭ mult de la naţionalităţile nemaghiare, de cât să fie toţĭ patrioţĭ aşa de bunĭ, precum suntem şi noĭ"

Cu alte cuvinte, baronul Kaas vrea să zică: Precum mi-am renegat şi eŭ naţionalitatea şi am devenit ungur, ast-fel vĕ puteţĭ renega şi voĭ Românĭ, Sêrbi, Slovaci, Saşi şi Ruteni şi să vĕ alipiţĭ de naţiunea maghiară. Ast-fel îşĭ închipueşte baronul crearea unuĭ stat naţional maghiar. Eĭ bine, dacă pretindenĭ s'ar lucra după acest calapod, ar maĭ putea exista oare state naţionale în Europa?

Câte cuvinte atâte aiurărĭ!

* * *

Deputatul maghiar Dionisie Pázmándy adresează o scrisoare ziaruluĭ *Pesti Napló*, prin care desminte ştirea dată de un ziar din capitală şi confirmată de noĭ, asupra uneĭ înţelegerĭ ce ar fi luat cu deputaţiĭ Mocsáry şi Eötvös despre o schimbare a politiceĭ lor faţă de naţionalităţile nemaghiare. Deputatul maghiar zice între altele: „eŭ nu cunosc nicĭ o naţionalitate în Ungaria, de cât numaĭ cetăţeni ungarĭ." — Să'ĭ fie de bine.

De pretutindenea

Moderaţiĭ republicanĭ din *Parti National*, pun următorul program pentru redeschiderea sesiuneĭ viitoare:

1. Reîntroducerea alegerilor pe arondismente, precum aceasta a fost dorită de majoritatea Franciei republicane
2. Depunerea ministeruluĭ Floquet.
3. Formarea unuĭ cabinet, a căruĭ misiune să fie disolvarea Camereĭ, şi care să fie compus din elemente moderate, aparţinênd stângeĭ şi maĭ cu seamă centruluĭ stâng al Senatuluĭ.
4. Fixarea alegerilor pe luna luĭ Martie.
5. Ridicarea legeĭ de exil.
6. Publicarea unuĭ manifest, care să anunţe că republica va urma de acuma înainte o politică cu adevĕrat naţională.

* * *

Fostul deputat Chadas, a fost arestat în Atena, pentru publicarea în ziarul „Rabagas", a unuĭ articol ofensător pentru Rege.

* * *

Ministrul marineĭ franceze, a declarat în comisiunea budgetară, că va demisiona dacă comisiunea va persista în vrointa sa de a reduce bădgetul marineĭ.

* * *

FOIŢA ZIARULUĬ „ADEVĔRUL"

LUPUL NEGRU

DE

XAVIER DE MONTEPIN

25 II.

Prăpastia Draculuĭ

Visurile sale de iubire se stingeaŭ ca şi fugitivi aburĭ pe care eraŭ întemeiate. Grozava realitate lua locul temerelor uneĭ imaginaţiunĭ în delir.

Şi cu toate astea — lucru curios — nu numaĭ că Agenor nu fu învins de violenţa pasiuneĭ şi a disperăreĭ, dar încă din momentul de când credea pierdută pe prea iubita luĭ pentru el, fruntea luĭ întunecată se ilumină, surîsul reveni pe buzele sale şi privirea 'ĭ luă înfăţişarea încrezătoare şi aproape veselă. Aceasta se petrecea cu cincĭ-spre-zece zile înaintea Sâmbeteĭ Morţilor.

O legendă superstiţioasă — reamintită fără îndoială spirituluĭ turburat al luĭ Agenor, printr'o cursă a demonuluĭ, — era singura cauză a aceteĭ speranţe şi a aceteĭ bucuriĭ.

Iată ce spunea legenda:

Intr'o vreme nedeterminată şi pierdută în noaptea neagră a veaculuĭ de mijloc, exista, pe creasta unuĭ munte, la o leghe de Cernay, un castel feodal, care se numea Montaigu.

Către sfîrşitu seculuĭ al opt-sprezecilea, nu se maĭ vedea de cât, câte-va grămezĭ de zidurĭ dĕrĭmate; cele din urmă semne ale castelului dispărut.

Nu departe de aceste ruine, care dominaŭ un pisc, o stîncă foarte mare care avea făptura unuĭ *saba* colosal, era aşezată pe un piedestal de granit tăiat de natură.

Ţĕrani numeaŭ stînca aceasta: *Piatra care se învîrteşte.*

Dacă ar trebui să credem cele ce se spunea, o comoară grozav de mare, era ascunsă, de mult, subt *Piatra care se învîrteşte*, de către ceĭ din urmă *Montaigus...*

Şi de la acea vreme — la fie-care sută de anĭ — la două spre-zece noaptea la Sâmbăta morţilor, castelana care păzea comoara eĭ, părăsea încet mormîntul necunoscut unde repauza oasele sale.

Palidă şi învestită în linţoliu sĕŭ, se învîrtea de treĭ orĭ împrejurul stînceĭ misterioase. Intre dinţĭ avea o chee mică, de aur, ceea-ce nu o împedeca de a murmura încet de tot cuvinte magice.

Atuncĭ *Piatra care se învîrteşte* se arăta demnă de numele pe care 'l purta.

Stînca gigantică, pe care n'ar fi putut-o mişca măcar din loc puterile unite a zece ciclopĭ, se agita singură pe temelia eĭ. Maĭ întâiŭ par'că n'ar fi vrut, apoĭ se cletina ca un om beat

Pe urmă, puţin câte puţin, supuindu-se neînvinseĭ impulsiunĭ a mâneĭ nevĕzute care o împingea, începea să se învîrtească cu o iuţeală furioasă. Pereţi stînceĭ făcea un zgomot şi fluer ca o furtună şi scînteĭ luminoase ţîşneaŭ din ea şi lumina întunerecu.

Apariţiunĭ straniĭ eşeaŭ din toate părţile, şi oseminte albite, însufleţite pentru un ceas, formaŭ până la cea d'întâĭ cîntare a cocoşuluĭ un danţ lugubru şi ameţitor.

Tocmaĭ în acest moment — în mijlocul acestor fantazme infernale, în mijlocul acestor terorĭ — îndrăsneţul aventurier, care ar fi voit cu preţu sufletuluĭ sĕŭ să stăpînească bogăţia aceasta şi bucuriele aceteĭ lumĭ — trebuia să se apropie fără să păleascǎ, de dama de Montaigu şi să 'ĭ ceară cheia de aur.

Castelana damnată, se va supune fără rezistenţă, voceĭ poruncitoare.

Ea va părăsi talismanul sĕŭ şi va servi de călăuză printre cotiturele ruinelor şi a le subteranelor fără eşire.

Pe urmă amîndoĭ, omul şi castelana vor ajunge într'o pivniţă mare cunoscută numaĭ de spiritele munteluĭ.

Acolo, sfărîmînd cu greutatea lor cuferele, privirile ameţite vor vedea grămezĭ marĭ de aur şi bogăţiĭ.

Acolo zăcea o comoară neauzită — o comoară care ar fi fost îndestulătoare pentru a rescumpĕra zece împĕrăţiĭ.

Şi pentru a deveni stăpin legitim al acestor bogăţiĭ ne maĭ auzite — o repetăm — nu trebuia de cât să te afli în noaptea Sîmbeteĭ Morţilor, lîngă piatra care se învîrteşte, când împlineşte o sută de anĭ, şi să cerĭ castelanei cheia minunată pe care o ţine între dinţĭ.

Luminĭ misterioase vor lumina calea eĭ. — Inaintea eĭ zidurile se vor deschide — şi scările dispărute vor pune la loc treptele lor de granit.

Uşele ruginite se vor întoarce fără sgomot în balamalele lor. Aceasta este tot! In adevĕr, asta e puţin lucru!! Ce se ştie însă e că nicĭ-odată nimenĭ n'a încercat.

Agenor, cum am spus-o maĭ sus, aşezat lângă cămin, şi cu capu se gândea neîncetat la detaliele legendeĭ pe care am arĕtat-o în câte-va cuvinte lectorilor noştri.

Se gândea să împlinească încercarea nebunească înaintea căreia s'a dat înapoĭ, de secole, ceĭ maĭ îndrăsneţĭ aventurierĭ aĭ ţĕreĭ. Se gândea să 'şĭ dea sufletu în schimbul uneĭ grămezĭ de aur.

Căcĭ acest aur pe care 'l dorea la nebunie — această bogăţie grozavă, strălucitoare, regală — era de sigur — se gândea el — împlinirea visurilor sale de iubire.

(Va urma).

Guvernul Statelor-Unite a primit comunicarea oficială, că guvernul Chinez nu vrea să ratifice tratatul încheiat privitor la mărginirea imigraţiuneĭ Chineze în Statele-Unite.

***

O depeşă din Moscova, anunţă apropiata retragere a ministruluĭ de interne din Rusia D. Tolstoi, din cauză de sănătate. Ca candidaţi meniţi a'l înlocui se numesc ministrul domeniilor Ostrovsky şi ministrul de justiţie Manasein.

***

Din Taşkend se comunică: Ishak Khan se află la Mazarişerif în apropiere de Balkh. Fiul sĕŭ înaintează cu trupele sale încet spre Cabul. Abdurraman e în viaţă şi se află în Cabul; fiul sĕŭ merge cu trupele contra rebelilor. Ambele armate sunt într'o mică depărtare una de alta.

***

D Chamberlain a pronunţat un discurs în congresul liberalilor disidenţĭ din Bradfort, un important discurs în care el declară că liberaliĭ disidenţĭ, vor continua de a susţine fără nicĭ o slăbire cabinetul conservator. Suntem gata, a zis el, a sacrifica pentru aceasta orĭ-ce ambiţie personală. Cea maĭ perfectă înţelegere există între şefiĭ partiduluĭ conservator şi grupul liberalilor disidenţĭ. Amiciĭ meĭ şi eŭ, primim bucuros respunderea politiceĭ urmate de lord Salisbury, o politică asupra căreia suntem în tot-d'a-una consultaţĭ. Aprob în special politica luĭ Balfour, secretarul de stat pentru Irlanda. In scurt nu vom face nicĭ un pas, pentru a resturna cabinetul Tory, cât timp D. Gladstone va preconisa *home-rule*.

Acest discurs a produs o sensaţie vie. Se crede în general că el asigură conservatorilor puterea pe maĭ mulţĭ anĭ.

INFORMAŢIUNI

Azĭ este termenul când trebue a se judeca procesul căpitanuluĭ Dimancea, a inspectoruluĭ Davila şi a procoruruluĭ Paraschivescu inculpaţĭ pentru caznă.

Procesul e repartisat la secţia 3 a curţiĭ de apel.

Acuzarea va fi susţinută de d. Burada procuror general.

***

Inaugurarea Statueĭ luĭ „Miron Costin," se va face Mercurĭ 14 Septemvrie. Se vor ţine discursurĭ de către d-niĭ Cogălniceanu, Nicolae Ionescu şi Pogor, primarul Iaşilor.

***

Din sorginte bine informată aflăm că d. N. Fleva va fi numit ministru plenipotenţiar la Roma.

***

Intr'o întrevorbire avută erĭ cu o persoană, d. Eugenie Stătescu ar fi declarat că maĭ bine ar face colectiviştiĭ de s'ar abţine cu totul de la actualele alegerĭ.

***

Să zice că d. G. Chiţu şi Aurelian aŭ refuzat categoric de a face parte din comitetul central electoral colectivist.

***

D. M. Cogălniceanu a declarat erĭ către o persoană, că ruptura între junimiştĭ şi conservatorĭ se poate considera ca definitivă.

***

Alegerile judeţene din Râmnicul-Sărat trebuesc să înceapă sĕptămâna aceasta.

***

Junimiştiĭ din Ploeştĭ aŭ cerut ministruluĭ de interne înlocuirea prefectuluĭ lor.

***

D. general Barozi, ministrul de resbel, însoţit de maĭ mulţĭ ofiţerĭ, a vizitat sâmbătă după ameazĭ poziţiunile între Ploeştĭ şi Câmpina, unde se vor face manevrele.

***

Prima societate română pentru fabricarea hârtieĭ, va ţine în ziua de 25 Septemvrie curent, adunare generală, în localul Camereĭ de comerciŭ din capitală. In această şedinţă se va face şi alegerea a cincĭ membriĭ în consiliul de administraţie.

***

D. Grigore Fălcoianu, directorul general al penitenciarelor din ţară, a plecat în inspecţiune la Galaţĭ.

Principesa Clementina, muma principeluĭ Ferdinand din Bulgaria, a trecut erĭ pe la orele 9, cu trenul ordinar prin capitală, mergênd spre Giurgiŭ şi Rusciuc.

***

La congresul studenţilor de la Piatra, un student de la drept din Bucureştĭ, a propus admiterea studenţilor evreĭ, ca să participe şi eĭ la congres.

Propunerea a căzut, dar a întrunit 33 voturĭ, după cum ni se spune.

***

Se zice, că de câte-va zile se află în Bucureştĭ, doĭ ofiţerĭ superiorĭ bulgarĭ, din care unul ar fi chiar ministrul de rezbel Mutcuroff. Aceştĭ domnĭ ar fi venit acĭ, spre a stărui pe lângă comitele Goluchowsky, ca dênsul să facă ca negocierile neizbutite ale d-luĭ Nacevicĭ, să fie reluate.

D. Nacevicĭ n'a reuşit în încercarea sa de a face un împrumut, nicĭ în aceea de a fi primit de Rege.

***

Se zice că o Societate de inginerĭ compusă de d-niĭ State Belciurescu, Borneanu şi I. Poteca, sub direcţiunea d-luĭ inginer Spirache Dumitrescu, a luat cu contract de la Primăria capitaleĭ facerea planuluĭ Cadastral şi nivelaţia Bucureştilor.

Titlurile Academice, capacitatea şi lunga Experienţă a acestor inginerĭ în lucrărĭ de asemenea natură, promit a înzestra capitala Regatuluĭ Românĭ cu lucrărĭ de o valoare ştiinţifică fără seamăn!!!??

***

Ierĭ s'a primit o telegramă la ministerul de interne, cum că treĭ deţinuţĭ din penitenciarul Vasluĭ aŭ evadat, îndemnaţĭ fiind la aceasta de căprarul de gardă care a fugit şi el cu eĭ.

***

D. Burada, procurorul general al curţeĭ de apel din Bucureştĭ, a sosit erĭ dimineaţă.

D-sa va susţine acuzaţia în afacerea Dimancea, etc.

***

In ultima întrunire ce s'a ţinut la d. Dimitrie Brătianu, d Fleva a declarat că nu ştie ce va face maĭ pe urmă, dar pentru moment va lupta la viitoarele alegerĭ.

***

D. V. A. Urechiă, a ţinut ierĭ o conferinţă literară la Roman.

***

Aflăm că d. Maiorescu, ministrul instrucţiuneĭ, ar fi promis în consiliul de instrucţiune, că în curênd se va ocupa serios cu reformarea gimnazielor reale; va introduce şi aicĭ cursul superior.

EXPOZIŢIUNEA DIN PARIS

COMITETUL NAŢIONAL ROMÂN

Numele persoanelor care aŭ cerut să expună.

Lista a 3-a.

1. Anton Altan, Bucureştĭ, produse farmaceutice.
2. Iacobson Herdan, Bucureştĭ, cămăşĭ bărbăteştĭ.
3. Const. Zappa, Bucureştĭ, spirt şi făină.
4. Eugen Calistrat, Focşanĭ, cereale şi fărinoase.
5. A. Cohan, Constanţa, săpun românesc.
6. Petrescu, Bucureştĭ, păláriĭ.
7. Tănase D. Creţulescu, Bucureştĭ, cofetărie, liquerurĭ, bomboane.
8. N. G. Ionescu, Bucureştĭ, Vinurĭ.
9. Crassu, Bêrlad, ape minerale.
10. Héritiers Lemaître, Bucureştĭ diferite piese şi mobile de grădină.
11. Nic. A. Dimitriu, Galatz, cişmărie.
12. Anton Teodorescu, Craiova, vinurĭ.
13. Tache Dimitrescu, Craiova, lumânărĭ de ceară
14. Pernă, Slănic, modele de arme de lux.
15. Mari Enache Ionescu, Focşanĭ, ciorapĭ lucraţĭ sistematic.
16. S. Brancovanu, Bêrlad, lumânărĭ de ceară.
17. Constantin Ioan, Focşanĭ, încălţăminte.
18. Societatea „Moldova," Piatra. N., lemne de construcţiunĭ, cue de lemn etc.
19. Theodor Stătescu, Craiova, vinurĭ.
20. Constantin Ioaniţiŭ, Bucureştĭ, cerneală.
21. Ion Tufescu, Iaşĭ, galvanoplastie, stereotipie.
22. Fr. Goix, Craiova, mobile de lemne.
23. D-ra Anna Roth, Brăila, lucru de mână.
24. N. V. Serafim, Piteştĭ, elixir alcoolo melissa.
25. Petrovicĭ şi Gheorghevicĭ, Brăila, săpun.
26. C. Jiquide, Iaşĭ, desemn.
27. D-na Zamfira Villemescu, Iaşĭ, coconurĭ, mătăsurĭ, costume naţionale.
28. D-na Lucreţia Smeu, Bucureştĭ, 2 cusăturĭ cu solţĭ de peşte.
29. Vasile Georgescu, idem, diferite paste, uleiŭ, scrobeală.
30. Alois Pucher, idem, jaluzele şi rolurĭ.

Lista I şi II 58, lista III 30 — total 88.

ULTIME ŞTIRI ELECTORALE

D. Anast. Stolojan îşĭ va pune candidatura la coleg. I de deputaţĭ din Dolj alăturea cu acea a d-luĭ G. Chiţu.

***

Iată locurile unde foştiĭ miniştriĭ colectiviştĭ îşĭ vor pune candidaturile.

I. C. Brătianu în Vlaşca, Dorohoĭ şi Argeş.
Dim. Sturza în Muscel şi Tecucĭ.
Eug Stătescu în Dâmboviţa şi Muscel.
Radu Mihaĭ în Bacăŭ.
Ferekide în Argeş şi Muscel.
C. Nacu în Ilfov.
Aurelian la Buzĕŭ.
Eĭ vor fi susţinuţĭ indirect de guvern.
Sermanul district Muscel

***

S'aŭ făcut insistenţe pe lângă d-nul G. Mârzescu ca să lase locul sĕŭ de la Cameră, pentru a i se pune candidatura la Senat.

D-sa a refuzat categoric, locul de la Senat, şi se prezintă numaĭ colegiuluĭ de deputaţĭ.

***

Se vor face toate chipurile ca în combinaţia liberală-radicală pentru deputaţĭ în Iaşĭ, să se facă loc d-lor George Tocilescu, profesor la facultatea de drept şi Dr. Rizu.

***

La colegiul I de senatorĭ din Putna colectiviştiĭ pun candidaturele domnilor Gheorghe Orleanu şi P. Tufelcică

***

D. Al. Plagino, actualul nostru ministru plenipotenţiar la Roma îşĭ va pune candidatura în coleg. I din Râmnicul-Sărat, ca guvernamental.

***

D. Dianu, redactor la ziarul *Românul*, îşĭ va pune candidatura în Romanaţĭ.

***

D. Ernest Vârnav. fost prefect colectivist îşĭ va pune candidatura sa la Roman în coleg. II.

ULTIME INFORMAŢIUNI

D. colonel Jacques Lahovary va fi numit expert însărcinat a supraveghia operaţiunile trupelor pe timpul manevrelor.

***

Ordonanţa definitivă în afacerea hoţiilor de la Eforie nu se va da aşa curînd, noĭ descoperirĭ necesitează amânarea eĭ.

***

Se crede că vor fi aleşĭ ajutoare d-niĭ Economu, Al. Ionescu, Naumescu şi Râmniceanu, inginerul.

***

La Congresul comercial ce se va deschide în Bruxelles peste treĭ zile, România va fi reprezentată prin D. Al. Degre.

***

Regele va vizita din noŭ poziţiunile unde se vor face manevrele în acest an.

***

Procesul fostuluĭ comisar Râmniceanu cel ce a bătut pe Paraschiv Niculescu de i-a rupt două coaste pe timpul întrunirilor publice, şi condamnat în lipsă la un an închisoare, se va judeca în opoziţie la 29 Septemvrie.

***

Tratările între conservatorĭ şi junimiştĭ continuă, însă cu foarte puţine speranţe de a se stabili o înţelegere.

***

Aflăm că d. Nae Stefănescu va fi numit avocat al Statuluĭ, în urma demisiuneĭ d-luĭ Bräescu. Felicitările noastre d-luĭ Ministru al Domeniilor pentru această numire, care este o satisfacţiune ce se datorea d-luĭ Stefănescu.

Domnia sa a fost, sub regimul odiosuluĭ trecut, victima universaluluĭ preşediute Beizadea Mitică Ghica.

***

La 26 Septemvrie se va judeca de către consiliul de resbel din capitală procesul sublocotenentuluĭ Kiriţescu acuzat că a bătut în ziua de 15 Martie pe avocatul H. Fundăţeanu.

***

Procesul generaluluĭ Anghelescu, nu va veni înaintea Curţiĭ de Casaţie, maĭ înainte de 25 Octomvrie.

***

Ceea ce împinge maĭ cu seamă pe guvern, a arenda tîrgul de rîmătorĭ din Turnu-Severin, e intenţia ce ar avea de a înfiinţa în acea localitate o fabrică de conserve. Venitul ce s'ar produce atuncĭ ar întrece cu mult venitul ce se incasează acuma, şi care e de 100,000 leĭ.

***

Direcţiunea căilor ferate, a renunţat la ideea, de a muta inspectoratul linieĭ Buzĕŭ-Mărăşeştĭ, la Focşanĭ.

***

Alegerile judeţiane în Rîmnicul-Sărat, vor avea loc în zilele de 17, 18 şi 19 Septemvrie.

La alegerea delegaţilor, majoritatea aŭ obţinut'o candidaţiĭ d-luĭ Iosif Oroveanu.

***

Procesul căpitanuluĭ Dimancea, a inspectoruluĭ Davila şi a procoruruluĭ Paraschivescu, s'a amânat pe vinerĭ 16 Septemvrie, când aŭ a se chiema ca martorĭ şi d-niĭ Horia Rosetti, Dobriceanu, Sfetescu şi I. Grigoriŭ, invocaţĭ de D. B. Gănescu avocatul părţiĭ civile.

***

A apărut cel d'întâĭ numĕr al Revisteĭ săptămânale a d-luĭ C. G. Costaforu intitulată *Scrisoarea săptămâneĭ*.

După cum ne-am aşteptat, *Scrisoarea săptămâneĭ*, reuneşte maĭ multe calităţĭ rare: conţine multe adevĕrurĭ, e scrisă într'un stil lin, curgĕtor şi clar, şi e plină de spirit.

Nu ne îndoim, că ea va obţine un succes deplin.

ULTIME DEPESI

Londra, 24 Septemvrie. — *Corespondentul ziaruluĭ* Times *la Zanzibar, prevesteşte o revoltă generală la Zanzibar în contra Germanilor.*

Echipagiul uneĭ corăbiĭ aŭ năvălit pe uscat şi a ucis 150 indigenĭ.

Indigeniĭ spun că în faţa relelor tratamente carĭ le suferă din partea Germanilor eĭ nu vor maĭ face de acum înainte deosebire între Europenĭ.

Paris, 24 Septemvrie. — *Mareşalul Bazaine a murit* (Havas).

Tipografia Thiel & Weiss, Strada Doamneĭ No. 15 bis.